

విలువలు జయంతి వెంకటరమణ

జి. పి. రోడ్డు మీద

తురాయి చెట్టు క్రింద
సూరప్పది బీడుకాణం ఆ వేళప్పుడు ఎప్పటిలాగే
ఉంది రద్దీ లేక

మద్యాహ్నం ఒంటి గంట దాటిన వేళ అవటం చేత
సూరప్పడు గల్లా పెట్టిన మనవరాలు వరహాలుకి
అందించి నాలుగు మెతుకులు కతకానికి సత్తు
గిన్నె ముందు చతికిల పడ్డాడు పడమటికి
ఉత్తరానికి ఉన్న రెండు పొడుగాటి బల్లల మీద
కళ్ళూ బిబిళ్ళు ఆనుకుని కూర్చున్న గడ్డియ్య భల
దించుకుని నిద్రపోని సూర్రాజు వరహాలు చెప్పే
మాటలు వింటున్నాడు

కరువు రోజులా చూడడం అన్నయ్య!
రూపాయి నోటుకి ఇలవ నేకపాయి ఇక ఈ
బతుకేలే? అంది వరహాలు బిబి దగ్గర సామాను
సర్దుతూ

రూపాయి నోటు రూపాయి నోటు
అంతన్నావు మరి రూపాయి నోటు ఏదన్నా
కన్నడతందా అంటు అన్నాడు గడ్డియ్య

ఎందికి లెప్పు? సిరిగినయో మాసినయో
బొక్కలు పడ్డయ్యో కన్నడతన్నయో గదా! అన్నాడు
ఉల్లిపాయ కొరకుతూ సూరప్పడు

మా బాగ డిప్పనవో పది రూపాయల నోటుకే
దిక్కునేడు రూపాయి కోసరం బాధ పడన్నావు
రూపాయో పది రూపాయలో ఇలవ ఉంటే గదా!
అన్నాడు సూర్రాజు తల కొద్దిగా పైకెత్తి

ఎందికి నేదురా సన్నాసీ! రూపాయికి
ఇలవ నేకపోతే మడిసి కెక్కడిదిరా ఇలవ రూక
ఉన్నాడికే ఇలవ, రూక తోటే ఇలవ మీరంతా
సిన్నోళ్లు పెంచడకం తెలియనోళ్లు పైసతోటేరా
నాయనా పెంచడకం పైసాయే వరమాత్తు అన్నాడు
సూరప్పడు తల వంచుకునే

అద్దీ మాట ముప్పయి పైసలు జేబిలో నేందే
దుకానంలోకి రానితాడా సూరప్పడు మావ
అన్నాడు గడ్డియ్య సూర్రాజుతో తన పొడుగాటి
తలపాగా సర్దుకుంటూ

ఎందికి రానివ్వడా గడ్డే! మావ మావ అని జిప్పి
అందరూ ఆరువులేట్లెసి నందికేగదరా ఉర్ల
ఉండనేక ఉన్న ఇల్లు తణకాకే జమ కట్టేసి నాలుగు
నారీలో బస్సులో అగే ఈ ఊరి చివర రోడ్డు మీన
దుకాణం మెట్టుకుంది ఆడ బతుకునేక గదా ఈడ
బతుకతంది మలాంటోళ్లు గాదరా తాతయ్యని
దివాళా దీయించింది అంది వరహాలు కోపంగా
పైట బాడించి వచ్చా వేసికుని ఇప్పుడా ముసలోడికి
తెలస్తన్నది రూపాయి ఇలవ అంది నడుము
చుట్టూ పైట బిగిస్తూ

కాని మడిసికి ఇలవ ఉంది కనకనే ఈ కుసంత
సాట్రినా నాయుడిప్పించినదు అన్నాడు సూర్రాజు

ఎగసిల్లింగా మనిషి తెల్లగ సన్నగ పొడవుగా
ఉంటాడేమో మాట దుతుంటే కాస్త అటు ఇటు
ఊగుతాడు ముక్కు పుటాలు ఎగురుతాయి అతడు
మాటాడుతూంటే

అవునా! నీకంతా ఇగబాలే అయినా నిజం
నిజమే తాటికాయ నాక్కుని ఈతకాయ యిచ్చినదు
కాదా నాయుడు రోడ్డు పక్క జాగా ఆడి స్వంతమేటి
కాయ కాని అతగాడెవరికి పిటేసను ఎట్టుకుండా
కాపాడతన్నదని అతగాడు దేవుడని మామను
కోర్కెవాలే అన్నాడు సూరప్పడు

నాయాలా! ఈ నాటికైన తెల్లకున్నవేగదా ఉర్ల
ఉన్న ఇల్లు తణకాలో పెల్లు కట్టుకుని దారి
పక్కన గవర్నమెంటోరి జాగా ఇచ్చినదు ఎంత పేమ
కాని ఓ మాట నిజం ఎ రికెనది గదా! సూడు మడిసికి
ఇలవ ఉంది కనికనే ఈడిన పడే సంసారం గుట్టుగ
సాగతంది ఎప్పురి పల్ల నంతావు అన్నాడు
సూర్రాజు రెండు కాళ్ళు బల్ల మీద పెట్టుకుని

ఎప్పురి వల్లనంతావు? నాయుడనుకుంటావా?
కాదు ఖైరాగే పొప్పల్లిన వారికి పెప్ప అల్లకి ఈళ్ళకి
జిప్పి ఈడ పాక ఎయించినదు ఖైరాగి తాటి కమ్మ
నాడు కాదా, కొట్టించి కొచ్చి బంది మీన
తోలుకొచ్చింది అంది వరహాలు వరహాలు
నిజాన్నేది దాచదు నిజం కాని దాన్ని అంగీకరించదు

ఏట్రా! నా మాటే అనుకుంటున్నారు అంటూ
చూరు దాటి లోపలికి వచ్చాడు ఖైరాగి తన పొడవైన
శరీరాన్ని వంచుతూ

నీ మాట అనుక్కోని దినమున్నదా దడ్డా నివ్వు
నేకపోతే మామేట్రిస్తాదుము నాయుడికి నీకు నాటా!
అనుకుంతన్నాము అంది వరహాలు

మంచితనమైన చెడ్డ తనమైన అయిటయికి
(మాట మాటికి) అనుక్కో గూడదే వరాలూ
అయిటయిటికి అనుకుంటే మంచితనం ఎలువ
పోడ్డి అంటూ బల్ల మీద కూర్చుంటూ ఏట్రా
ముసలోడా! తిండి అయిపోయిందేటి? మీసాలు
తుడుచుకుంటన్నావు అన్నాడు బీడి తీసి
ముట్టిస్తూ ఖైరాగి

నివ్వు దుకానానికి వెళ్ళే వేళ నాను సేతులు
కిడుక్కున వేళ ఇందల ఇనిత్రం ఎటున్నాది
అన్నాడు సూరప్పడు

విచిత్ర మేటి లేదు గాని పంతులు గారికే
బాగులేదంట అన్నాడు ఖైరాగి ముట్టించిన బీడిని
పెడవుల మధ్య నుంచి ఒక్క పీల్చు పీల్చి అవతలికి
పారేస్తూ జబ్బు బాగ ముడినినాడంటున్నారు
అన్నాడు అక్కడక్కడ తెల్లబడ్డ మీసాల ప్రక్కలకు
సర్దుతూ ఏమై ఏళ్ళు దాటినా అంత వయసున్న
వాడిలా కనపడదు ఖైరాగి మిలటరీలో పది
సంవత్సరాలు పని చేసి వచ్చినవాడు చైనాతో
యుద్ధం జరిగే రోజుల్లో యుద్ధంలో చేరిన వాడు

వాకిస్తానో ఇండియాకు వచ్చిన రెండు
యుద్ధాలలో నెగ్గు కొచ్చి బయట పడ్డాడు ఉన్న
ఒక్క కూతురికి పెళ్ళి చేసి పంపించేకాదు
బార్యతనే ఏ బాదర బంది లేదు ఊరి బాదలన్నీ
అతనివే ముతక చొక్కా కాకే పాంటూ
వేస్తూంటాడు చాక్కాకి ఎప్పుడూ బొత్తాలు
పెట్టుడు గుండె మీద అంజనేయ స్వామి బిళ్ళ
ఎప్పుడూ ఇవతలికి కనపడుతూ ఉంటుంది

మరి వైజాగం సేయించనేదా? అంది వరహాలు
వేడిటి గ్లాసు అతని ముందుంచుతూ

కరణంగారబ్బాయి మందిస్తన్నాడు గాని గుణం
కన్నడతాలేదు కే కీ అస్పిటరీకి తీసికెళ్ళింది అని
చెప్పా మొన్నే ఇయ్యోళ బాగా లేదని తెల్పింది ఓ
మారెల్లి చూసాద్దామని బయలుదేరా టీ తాగి
పొదామని అంటూ అంత వేడి గ్లాసును అందుకుని
అంత వేడి టీని గడగడతాగేకాదు ఖైరాగి

అన్నా! నీ పీడున్నావా? నీకో ఓ పని పడిందే
జేగిరా! అంటూ సుడిగాలిలా దూసుకుంటూ
వచ్చాడు చిన్నాములు

ఏట్రా! అన్నాడు ఖైరాగి ముప్పయి పైసలు గల్లా
పెట్టి మీద ఉంచుతూ

సెప్పానురావో! అన్నాడు చిన్నాములు
సెప్పరా! ఏటా అరిజెంటు? అందుకుంది
వరహాలు

అరిజంటే! ఆ బాబెవలో ఇకాపట్టం ఎల్లన్నా
దంట మన దుకానం కాడి కొచ్చేతలికి ఆగంగరాయి
పెట్టు కింద కొచ్చి కాదు కడల్చిన అగిపోందట
వైవరు కొత్తుడు అడికేటి తెల్ల ఇంజను
సెడిపోనాదంటా గాబరా పది పోతన్నాడు బాబు
ఇకాపట్టంలో అరిజెంటు పని ఎనాగనా గని మహా
యిదయ పోతున్నాడు ఈడ నారీలు దప్ప బస్సు
లాగవుగదా నాను చిన్నాములు నీకేటి బయము
నేడు మా ఖైరాగి మావున్నదు అడు బస్సులు
కీవులు కార్లు నడుపతడు అడికి పెప్పనామంటే
అడు బాగు సేతాడని చెప్పినము నీవు కనింత
సూడాల మిలట్రీ బాబుల కావ కీపు నడిపేటో డిసని
సెప్పావుగదా నా ఓసారి అంది చిన్నాములు వెనక
వచ్చిన సీతాలు ఎడమ చెయ్యి నడుము మీద
పెట్టుకుని కుడి చెయ్యి గాలిలో తిప్పుతూ

ఖైరాగి వాళ్ళిద్దరి ముఖాలు మార్చి మార్చి చూసి
ఆ బాబు గాబరా పడన్నాడో లేదో గాని మీ రిద్దరూ
గాబరా పడిపోతన్నారేదో! అన్నాడు

అల్లకే గాబరా! నీకు లేనట్టు కోరున్న బాబు
నీకోసరం ఎదురు సూతన్నాడు కాదు బాగు చేసే!
నీకు మెడలిచ్చి తాడు అని అందుకున్నాడు
సూర్రాజు బుజాలగరేస్తూ

డబ్బున్న బాబు లంటే నీ కేందుకురా అంత ఇది
అందుకున్నాడు ఖైరాగి

నాకే ఇది లేదు ఎల్లప్పుడు బాగ
సుబ్బరంగా మెకానిజం చేసే అంటూ రెండు
చేతులు ముణుకుల దగ్గరికేసి రెండు కాళ్ళన
గుండెకి దగ్గరగా లాక్కున్నాడు సూర్రాజు
అది మాటకేలా దద్దా రా' ఎల్లాము అంది
వరహాలు ఆకారుని దబ్బున్న బాబుని చూడాలని
దానికి మహా ఇదిగా ఉంది

చిన్నాములు సీతాలు ముందు నడుస్తూంటే
జైరాగి బయలు దేరాదు గడ్డెయ్య వరహాలు జైరాగి
వెనుక కదులుతూంటే ఓరమావా' దీన్ని ఓకారు
న్నాది కిచ్చి పెళ్ళి చేసిరా' అన్నాడు సూర్రాజు

కోడ్డు మీద కొన్నూ గంగరావి వెట్టు వేపు
చూశారు జైరాగి ఓ తెల్లకారు నోరు తెరుచుకుని
వెట్టు కిందఉంది గ్రేకలర్ సూట్ లో ఓ బాబు అతని
పక్క కాకీ డ్రస్ లో ఓ నల్లటి మనిషి కనపడ్డారు
జైరాగికి కారుచుట్టూ చిన్నా పెద్ద ఓ పది మంది

మూగి, కారుని కారున్న బాబుని చాల
కుతూహలంగా చూస్తున్నారు

ముందుగా చిన్నాములు పరుగెత్తు కిళ్ళి మా
జైరాగి వత్ న్నాడు అని చెప్పాడు

చిన్నాములు వెనకపరుగెత్తే నడకతో వెళ్ళి

అదేసంది మా జైరాగి మావ అంది సీతాలు గుండె
మీద నుండి పైట కొంగు జారిపోవడం కూడ
గమనించకుండా

కారున్న ఆ బాబు జైరాగిని చూచి పరిచయమున్న
వ్యక్తిని పలకరించినట్టు నవ్వాడు సీతాల్ని చూచి
అతని రిమ్ లోని కళ్ళదాల్లు నవ్వాలు

అయ్యగారు వైకాగ్ లో మినిష్టర్ గార్ని ఎయిర్
పోర్టులో కలియాలని బయలు దేరారు చాల
అడ్డెంటు పనిమీద నాలుగంటల కల్లా ఎయిర్
పోర్టులో ఉండాలి దారిలో ఇది అగిపోయింది
అన్నాడు జైరాగిని చూచి అడగకండానే త్రైవర్

మఱుకట్టు మీదకు జారి పోయే భరించిన వాచిని
పైకి లాక్కుని డైము చూచుకుంటూ కంగారుగా
ముఖం పెట్టాడు కారున్న బాబు

ఏవీట్రబలు? అన్నాడు జైరాగి ఇంజనులోకి
తొంగి చూస్తూ త్రైవరు కాసేపాగి అదేదో నాకు
తెలిసే మీదాక ఎందుకొస్తాను బాబూ!
అంతదూరం నుండి వస్తూ ఇక్కడి కొచ్చి బుర్
బుర్ మంటూ అగిపోయింది అన్నాడు జైరాగికి
నినిపించేంత నెమ్మదిగా

జైరాగి మాటాడక పోవటం చూచి అతనే మళ్ళీ
అన్నాడు

మీరు మిలటరీలో పని చేశారని మీకు త
మెకానిజం తెలుసని పీళ్ళుంటా అంటున్నాడు ఇక్కడ
కారు అగిపోవడం కొంతలో కొంత మెరుగే మీరు
తొందరగా బాగు చేస్తే మీ మేలు మరచిపోం
అన్నాడు చేతులు పట్టుకునేందు కన్నట్టు రెండు
చేతులు ముందుకి చాపుతూ

అయ్యగారు మినిష్టర్ గారితో ముఖ్యమైన పని
మీద బయలు దేరారు గ్రుబుముకి వెళ్ళకపోతే చాల
చికాకు లొస్తాయి నాకు రాబోయే డ్రవర్ ఉద్యోగం
పోతుంది గవర్న మెంటు ఉద్యోగం అన్నాడు
నెమ్మదిగా ఎవరి అవసరాలు వారివని అర్థం
చేసుకున్నాడు జైరాగి

సెల్ఫుందా? అడిగాడు తల ఎత్తకండానే
జైరాగి

పని చెయ్యదు అన్నాడు త్రైవర్

మర్రిగార్ని కలియ దానికి ఇట్లాంటి కారులో
బయలు దేరావేమయ్యా! అన్నాడు సూర్రాజు
అడెన్వోదో చ్చాదో రెండు కాళ్ళూ జాడించుకుంటూ
సూర్రాజు మాటలు కాస్త గట్టిగానే అన్నాడు
సూట్ వాలా వన్నాడు అతని ముఖం కందగడ్డలా
అయింది కాలుస్తున్న సిగరెట్ ను క్రింద పడేసి
బూటు కాలిలో రాస్తూ

మీరు తొందరగా పని చేసి పెట్టండి మేము
ఊరికే చేయించుకోం మీరు అలస్యం చేస్తే చాల
పనులు అగి పోతాయి అన్నాడు తెలుగు నేర్చుకున్న
ఇంగ్లీషు వాడు మాటాడుతున్నట్టు అప్పలవాడు
మా బాకీ మాకు తీర్చండి అనేమాదిరిగా అతను
మాటాడు తూంటే ఎడమ వేపు పై రెండు బంగారు
పళ్ళు మెరికాయి

తవరు కసంత ఆ వెట్టు కింద కూర్చోండి ఒక్క

సిటంలో మరాఠుత్వ చేస్తా నని అతనికి వెచ్చి ఓరి దేవుడు! బాబు గారికి కుర్చీ అడ్డా! బేగిపారా! అని బో నేటికింద తలపెట్టాడు

సూటు బాబు సీతాలు గుండెల వేపి చూస్తూండగా దేవుడు కుర్చీకోసం పరుగెత్తాడు రేడియోటర్ నొక సారి ముట్టుకు చూశాడు ఖైరాగి అయిల్ టాంకు నో సారి పరిశీలించి చూశాడు బండి నో సారి స్వార్డు చెయ్యండి డ్రైవర్ బాబూ! అన్నాడు ఖైరాగి

డ్రైవర్ లో పలికెళ్ళి కూర్చుని ఇగ్నిషన్ కీ తిప్పాడు స్వీరింగ్ అందుకున్నాడు ఫలితం లేదు దేవుడు గాడ్జె కుర్చీ తెచ్చి చెట్టు మొదల్లో వేశాడు

సీతాలు వేపి ఓరకంటితో చూస్తూ దేవుడు తెచ్చిన కుర్చీలో కూర్చున్నాడు సూటు బాబు ఇబ్బందిగా

ఆ బాబు సూత్ న్నాడు సరిగేసుకో అంది వరహాలు సీతాలు పక్కకి తిరిగింది ఎక్కడో ఎవరో కిసుక్కున నవ్వినట్టుంటే ఏమి తోచక త్రిబుల్ ఫైవ్ సిగరెట్ నందుకుని పాకెట్ ను పాంట్ జేబులో పెట్టుకోబోతూ బాలయ్య! వారు స్వాక్ చేస్తారేమో ఇచ్చిరా! అంటూ డ్రైవర్ ని పిలచి పాకెట్ నందించాడు సూట్ బాబు వరహాలు పక్కనే కనీ కనపడకండ ఉన్న సీతాలునే చూస్తూ లైటర్ తో సిగరెట్ వెలిగించాడు

ఖైరాగి తల ఎత్తి చూచి బాలయ్య చేతిలోని సిగరెట్ పాకెట్ ను చూచి నాకాడ బీడిఉందిలే ఇచ్చిరా అంటూ పక్కజేబు లోంచి బీడి అందుకుని బీడి వెలిగించి ఒక్కడమ్ము గట్టిగ లాగి బీడి అవతల పారేసి మళ్ళీ తల దూర్చాడు

సీతాకాలం అవటం చేత ఎండ వెన్నెల్లా ఉంది కోతలు అక్కడక్కడ మొదలవటం చేత రోడ్డు ప్రక్కగా ఉన్న చేలలో అక్కడక్కడ కూలిజనం కవలటం తప్ప రోడ్డు మీద నరసంబారం అంతగా ఎం లేదు రెండు మూడు లారీలు వచ్చాయి గాని

విలువలు

అగకండ వెళ్ళి పోయాయి ఒక నాన్ స్టాప్ బస్సు ఒక పాసింజరు బస్సు ఒకదాని వెంట ఒకటి వెళ్ళి పోయాయి లారీలు మాత్రం ఉదయం పూట సాయంత్రాలలో సూరపుడు దుకాణం దగ్గర ఆగి టి టాగి పోవటం రివాజు

ఖైరాగి దగ్గరగా బాలయ్య నిలబడి చూస్తూ న్నాడు

ఓ వాలి రెంచి అందుకోండి బాలయ్యగారూ! అన్నాడు ఖైరాగి బాలయ్య పరుగున వెళ్ళి టూల్సు కిట్ తెచ్చి వక్కన పెట్టాడు

ఎన్నేళ్ళ యింది డ్రైవింగ్ చేస్తూ! అడిగాడు ఖైరాగి టూల్సుకిట్ లో తనకు కావలసి వాటిని వెతుక్కుంటూ

ఎళ్ళు కాదు నెలలు నెమ్మదిగా గొణిగాడు బాలయ్య

మెకానిజం నేర్చుకోలే బాగరాదు అయినా అ ఒంది పాతది

ఈయన దగ్గరేనా ఉద్యోగం! ఉద్యోగం కాదు ఉద్యోగం వేయిస్తానని చెప్పారు లైసెన్సు వారే ఇప్పించారు

సూట్ బాబు నెమ్మదిగా కారు దగ్గరికి వచ్చి కారు బాగవుతుందా? ఎంత టయిము అవుతుంది? అన్నాడు నట్టుతూ మాటాడుతూ

అయిల్ అందటం లేదునారా! తనరు కాసింత కూచోండి అయిపోద్ది అన్నాడు ఖైరాగి తల ఎత్త కండనే

డిలే అవుతుందంటే బస్సులో వెళ్ళాను అన్నాడు వాచీ చూసుకుంటూ

ఈడ బస్సు లెచ్చి అగవు ఓ మైలు దూరం పోతే ఆదోరం సంతకాడ పాసింజరు బస్సుగుడ్డి కాని పాసింజరు బస్సుల్నమ్మలేం ఏడ కాళ్ళు బార బావుతయో అటకే తెల్లు సరిగా ఎల్లే రెండు గంటలు దాటుద్ది వెయిజాగ్ చేరే తలికి అన్నాడు

గడ్డెయ్య

నో! నో! హా! హా! కంగారు పడుతు అన్నాడు సూటు బాబు మినిష్టరు గారితో ఎంగేజ్ మెంటు హా! హా! అని గొణుగుకుంటూ

తవరు కసింత ఓర్చుంది సారా! బాగవుద్ది అసలే పాతకారు తీగకదిల్లే దొంక కదులుద్ది అన్నట్టుంది అన్నాడు ఖైరాగి తల వంచుతూ

సూట్ బాబు మరో సిగరెట్ వెలిగించుకుని నెమ్మదిగా కుర్చీ దగ్గరికి నడచి వెళ్ళాడు కారు చుట్టూ మూగి ఉన్న ఫిల్లలు దారిస్తూండగా! అతడి చూపులు గమనించింది వరహాలు ఎల్లాము రాయే మా తాత ఒక్కడే ఉన్నాడు దుకాణంలో అంటూ సీతాల్ని వేసికొని బయలుదేరింది వరహాలు

ఈ వాలి స్వార్డు చెయ్యండి బాలయ్యగారూ! అన్నాడు ఖైరాగి పక్కకు తప్పుకుని బాలయ్య లోపలికెళ్ళి స్వీరింగ్ అందుకున్నాడు

ఖైరాగి ఎన్నగ నవ్వుకుంటూ గడ్డెయ్య! చిన్రాములూ తవుడు ఓరి సన్నిగా తలో చెయ్యి వెయ్యండ్రా! అన్నాడు

ఎనక్క! ముందికా! అడిగాడు తవుడు ముందికా! అన్నాడు ఖైరాగి

అదంతా అచ్చి రా అన్నా! తుమ్మసెట్టుకాడి కెల్లేంత వరకు అప్పే అంత దవ్వ బంది తోయల్లా

ఈ మద్దినే స్వార్డువుద్దిలేరా! అన్నాడు ఖైరాగి బరోసా ఇస్తూ

నలుగురు కారు వెనక్కి వెళ్ళారు పట్టచా! పట్టు తొయ్యి ముందుకి అనాగ తోసనావంటి నాయాలా! పట్టు అదీ అర్గదీ అంటూ ఒకరి నొకరు హెచ్చ రించుకుంటూ తోశారు అయిదారు బారలు తోసినా స్వార్డుకాలే

ఈ అన్నాడు ఖైరాగి ఆగిన ఆ నలుగురు మళ్ళా ముందుకి అడుగేశారు మరో నాలుగు బారలు ముందుకెళ్ళినా లాబం లేక పోయింది

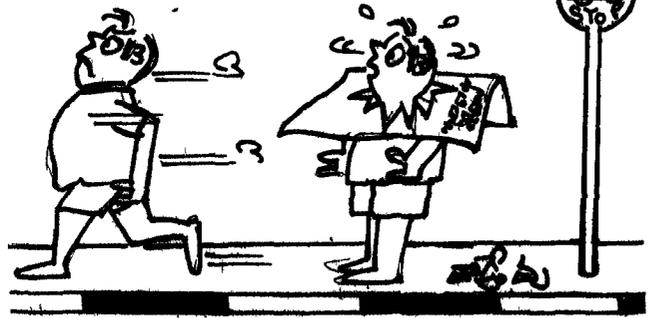
ఖైరాగి దారి పక్కనున్న ఒక పెద్ద రాయిని ఎంచి ప్రంటు వీల్ కింద పెట్టి మళ్ళా బోనేటి కింద తల పెట్టాడు దద్దా! దద్దా! నీ వీరున్నావా? పంతులు గార్చి ఇశాబట్టు తీసికెల్లాలంట నిన్నా పాలి రమ్మంతన్నారు రా రా! అంటూ వచ్చాడు సుడిగాలిలా నూకరాజు

వస్తన్న వస్తన్న అయి పోయిందిలే బాబు గారి కారుకి కసింత టోరం వస్తే అన్నాడు తల ఎత్తకండనే చేతులు లోపల తిప్పుతూ

అడికారురా దద్దా! అదోరం సంత కాడికెల్లేనే గాని బస్సు దొరకదు నాయుడి గారి బీపు అడుగుదువు రా రా! ఎల్లుం అన్నాడు నూకరాజు ఖైరాగి బుజంపట్టుకుని

నప్పుడు వచ్చాడో సూటు బాబు వస్తాడు లేవయ్య! ఈ పని అవసీ అన్నాడు ఖైరాగి వెళ్ళి హితాదేమో ననేకంగారుతో

... చిటి నోసెంబర్
టోనట్టిగా...?!

"అధికారం బాబయ్యా! మా పంతులు గారు మాకందరికీ పంతులుగారే. ఆరికి పానం మినకొచ్చినాడండీ.... దద్దా! రా రా! ఓపాలి" అన్నాడు సూటు బాబుకి సమాధానం చెప్పతూ.

"ఇదిగో..... అయిపోయె.... వస్తన్న..... ఇంతకీ పంతులు గారి కెట్టుందిరా?"

"మన లోకంలో లేడే దద్దా! నాయుడుగారి డీపు నేకపోతే సాపుకారు బస్సు నాపించాల. నివ్వ రా రా!" అన్నాడు సూకరాజు.

"మరెట్టుతే బస్సులో ఎట్టువుద్దిరా! అవచే.... బాలయ్యగారూ!..... ఇగ స్వార్థు చెయ్యండి.... ఓ రె ఈపాలి హుపారుగా తోయండ్రా!" అంటూ బోనెట్ మూసి పక్కకు తప్పుకున్నాడు ఖైరాగి.

బాలయ్య స్పీరింగ్ అందుకున్నాడు. ఎన్నిమిది చేతులు కారును ముందుకు నెట్టాయి. సూట్ బాబు ఆత్రంగా కారును వెంబడించాడు.

తుమ్మ చెట్టు వరకు నలుగురు ఒకరి నొకరు హెచ్చరించుకుంటూ తోకారు చెమటను తుడుచు కుంటూ తుమ్మ చెట్టు నుండి నాలుగు బారలు తోసే సరికి కారు స్వార్థు అయింది.

ఖైరాగి ప్రక్కనే ఉన్న నేల మీది గడ్డితో చేతులు తుడుచుకుంటూ "లేట్! బాలయ్యగారూ" అన్నాడు.

"థాంక్యూ! థాంక్యూ!!" అంటూ సూటు బాబు ముందుకొచ్చాడు.

"దారిలో మరేట్రులు రాదుకదా!" అన్నాడు ఖీతిని వ్యక్తం చేస్తూ సూటు బాబు.

"మరేట్రులు రాదు. ఇంజను పార్కులు కొన్ని మార్గాల. వైజాగిలో ఓపాలి కారును క్రేకలో ఉంచండి" అన్నాడు ఖైరాగి.

"థాంక్యూ!" అన్నాడు సూటు బాబు.

"అయిలు ఖర్చువుద్దని ఇంజను ఆపేకండి బాలయ్యగారు. ఖర్చుగాలి దార్లు ఇంజను ఆగిపోయిందనుకోండి....."

"దద్దా! పంతులుగారి దోలీ కట్టివేస్తున్నార. నవోసారి నాయుడిగారికి సెప్పరా! జీవితా రేమోనని" అంటూ మళ్లా వచ్చాడు సూకరాజు.

విలువలు

"ఎందికిరా- అది బరగని మాట అతగాధ్యడిగి లేదనిపించుకునేకంటే ఏదో చిన్నతనమేదీలేదు అన్నాడు సూకరాజు.

"మనం బయలు చేరుదామా!" అన్నాడు సూటుబాబు.

"అలాగేకని... ఖైరాగిగారూ... కారులో ఆగితే...." నందేహం వెలిబుచ్చాడు బాలయ్య.

"అగడు లేవయ్యా!" అంటూ భరోసా యిచ్చాడు ఖైరాగి.

సూటుబాబు వాచీ చూచుకుని జేబులోంచి పర్సు బయటికి లాగి అందులో నుండి 20 రూపాయల కొత్త నోటు తీసి "తీసికో" అన్నాడు.

"పద్దండిబాబు. అలా ఇప్పుడూడదండీ.... చాల తప్పండి... నాకు చేతనైంది నేను చేశానండీ అన్నాడు ఖైరాగి వెనక్కి రెండడుగులువేస్తూ.

"ఫరవాలేదు. తీసికో" అన్నాడు.

"పద్దండి బాబూ... మీ దయించే అంతేశాను" అని "బాలయ్యగారూ!.... నేను సెప్పింది గురుతుంది గదా రైట్" అన్నాడు ఖైరాగి.

సూట్ బాబు కారులో బ్యాక్ సీటులో కూర్చొని బాలయ్య స్పీరింగ్ అందుకున్నాడు.

సూరప్పడు 'డవున్' నుండి పరుగు పరుగున వచ్చాడు

"ఒరీ మతిమిండిపోనూ! సెటిలో ఉన్నాన్ని పదిలేస్తావేరా! పంతులుగారి కే. జి. ఆస్పిటలికి తీసికెల్లమని సెప్పరా ఆ బాబుకి అదిగో పంతులుగారి దోలీ పచ్చేసినాడి" అన్నాడు సూరప్పడు.

ఖైరాగి మెదడులో ఓ వెలుగు వెలిగింది.

రెండడుగులు ముందుకు కదిలిన కారు ముందుకి పరుగెత్తి "బాలయ్యగారూ! కసింత అగండి... ఆగండి" అని చెప్పి బాలయ్యను చేరాడు.

బాలయ్య కారాచాడు.

ప్రకృతి - వికృతి

ఎండాకాలంలో
కృష్ణం చేయకున్నా
చెమట అట్టుంది
అది చూస వారి కష్టాల్ని
అంచనా వేతుకు
అది ప్రకృతి
అసలు కష్టం దేవారి
స్వేద బిందువులు
శ్రమ శక్తికి చిహ్నాలు
కత్తి లేని వారి చెమటకు
విలువ కట్టుకపోవటం
వికృతి

చివుకుల రామేశ్వర్

ఘోరాగి వెరకడొందగరికీ చేరి

బాబుగారూ! తమరు కాకే సాయిం నయ్యాల. మా ఎంతులుగారికి ప్రాణం మీదికొచ్చింది. అరింటుగాకేటి అప్పటికే దీంకెల్లయినారు మా కరణంగరప్రయి తవరలాగు వైజాగి ఎల్లనారు ఎంతులుగారి ఆరప్రయిగరి మీ కార వైజాగి దాపులకు సేర్పితచాలు అట్టుంచి ఎదోలా ఎల్లొకారు తవరు ఈ చిక్కసాయం నయ్యాల అన్నాడు.

సూటుబాబు ఇబ్బందిగాకారులో కదిలి "మాడవయ్యా! నేను అరెంటుగా మినిష్టర్ గారి కలియాలి ఎయిరోపోర్టు దగ్గర కలియకపోతే మర్యాదగ ఉండదు. వారితో నాకు చాల పనులున్నాయి. నీవు చాలా సాయం చేశావు నేను కాదనలేను. ఈ సారికి ఏమీ చేయలేను. మరోసారి తప్పక చేస్తాను... బాలయ్యా! కారు పోనియ్యి..." అన్నాడు.

ఖైరాగి చేతులు జోడించి-

"బాబూ! ఉపకారానికి ఉపకారం బదులు కానక్కరలేదు కాని ఆ బాబు చావు బతుకుల్లో ఉన్నాడు. మాదో దిక్కుమాలిన ఊరు. ఇక్కడి పెద్దలు శవాన్ని ఏక్కుతినే మడుసులు. ఇక్కడ ఎవరికీ జబ్బులు రాకూడదు. వస్తే కాష్టాలే దిక్కు...బాబూ... నా మాట కాదనకండి" అన్నాడు కదులుతున్న కారు వెంట నడుస్తూ ఖైరాగి.

"చావు బతుకుల్లో ఉన్న మనిషిని నేనెలా తీసికెళ్ళగలనయ్యా!.... దారిలో ఏమైనా అయితే... సారీ! నేనేమీ చెయ్యలేను.... బాలయ్యా పద" అన్నాడు చావు మళ్ళించుకుని సూటుబాబు.

"అంతేనా బాబూ!" అన్నాడు ఖైరాగి.

"అంతే!" అన్నాడు కారున్నబాబు తలతిప్పకండ. వెనక ఎవరో నవ్వుతున్నట్టుంటే వెనుతిరిగాడు ఖైరాగి.

సూకరాజు పెళ్ళున నవ్వుతు దగ్గరే ఉన్న పెద్దరాతిని రెండు చేతులతో ఎత్తాడు.

చతుక్కున ఖైరాగి ఆ చేతుల్ని పట్టుకున్నాడు. కారు ముందుకి పోయింది. □

